

ΨΥΧΙΑΤΡΙΚΟ ΔΙΚΑΣΤΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΨΥΧΟΛΟΓΟΥ σε ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΟΜΗ στην ΕΠΑΡΧΙΑ

ΣΧΟΛΗΡΑΚΗ ΓΕΩΡΓΙΑ
Ψυχολόγος Επιστημονικά Υπεύθυνη
* Κοινοτικό Κέντρο Ψυχικής Υγείας
Παιδιού και Εφήβου Μυτιλήνης
Πε.Δ.Υ.Ψ.Υ. 2^η ΥΠΕ Πειραιώς και Αιγαίου

Ο Ψυχολόγος του Κο.Κε.Ψ.Υ.Π.Ε. Μυτιλήνης

- το οποίο για μεγάλα χρονικά διαστήματα λειτουργεί χωρίς παιδοψυχίατρο

* Συνεργάζεται με Εισαγγελία, Πρωτοδικείο, Πταιματοδικείο και Αστυνομία

* Εκτελεί Πραγματογνωμοσύνες – σε υποθέσεις παραμέλησης και κακοποίησης παιδιών, υποθέσεις γονικής μέριμνας...

* Προετοιμάζει ανήλικα για την προανάκριση από την ασφάλεια Μυτιλήνης και τον ανακριτή πρωτοδικείου και πταιματοδικείου και

* Παρίσταται ως ψυχολόγος κατά την διαδικασία.

* Διεκπεραιώνει Εισαγγελικές Εντολές για Ψυχολογική εκτίμηση ανηλίκων, ασυνόδευτων ανηλίκων του μεταναστευτικού πληθυσμού και

* Γνωμοδοτεί

Λαμβάνοντας υπόψη το Δομημένο πρωτόκολλο εξέτασης ανηλίκων στην

ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ 7320 Τεύχος Β' 2238/10.06.2019

Ψυχολογική Εκτίμηση Ανηλίκων μετά από ΕΙΣΑΓΓΕΛΙΚΗ ΕΝΤΟΛΗ

Από το 2015 έως σήμερα έχουν γίνει 259 εκτιμήσεις ανηλίκων του τοπικού πληθυσμού και 337 αξιολογήσεις που αφορούσαν ανήλικους από τον μεταναστευτικό πληθυσμό.

Όπως προκύπτει από το αρχείο μας η Εισαγγελική Εντολή για ψυχολογική εκτίμηση ανηλίκου ήταν -στα πλαίσια διερεύνησης ανώνυμων καταγγελιών κυρίως για -παραμέληση -για κακοποίηση -για ψυχοπαθολογία ανηλίκου -ψυχοπαθολογία στην οικογένεια ή στο περιβάλλον -για αποκλίνουσα συμπεριφορά του ανηλίκου, και άλλα. Συχνά η Εισαγγελική Εντολή αφορά εκτίμηση της σχέσεως του ανηλίκου με τους γονείς σε Δικανικές υποθέσεις που αφορούν θέματα διαζυγίων, επιμέλειας και αποξένωσης. Δίνεται επίσης Εισαγγελική Εντολή για αξιολόγηση της νοητικής και συναισθηματικής ανάπτυξης του ανηλίκου για αφαίρεση επιμέλειας και ανάθεση της φροντίδας του σε ίδρυμα παιδικής προστασίας.

Οι Εισαγγελικές Εντολές ήταν πάντα ξεκάθαρες ως προς το ζητούμενο που αφορούσε την ψυχοσυναισθηματική ανάπτυξη του ανηλίκου και τις σχέσεις του με το περιβάλλον – την οικογένεια του ή την Δομή Φιλοξενίας στην περίπτωση ασυνόδευτων ανηλίκων από τον μεταναστευτικό πληθυσμό.

Υπήρξαν και πιο ιδιαίτερες Εισαγγελικές Εντολές που αφορούσαν τον μεταναστευτικό πληθυσμό, όπως η διερεύνηση συγγενικής σχέσης που αναπτύσσεται στην εργασία σε ξεχωριστό πλαίσιο.

Αρκετές φορές μετά από μια Εισαγγελική Εντολή για Ψυχολογική Εκτίμηση του ανηλίκου ακολουθούσε μια δεύτερη Εισαγγελική Εντολή για θεραπευτική παρέμβαση παρακολούθηση και τακτική ενημέρωση για την πορεία του περιστατικού. Να σημειωθεί εδώ η αδυναμία δημιουργίας θεραπευτικής σχέσης, καθώς τόσο ο ανήλικος όσο και η οικογένεια, δυσκολευόταν να εμπιστευτούν τον Ψυχολόγο, ο οποίος συμμετείχε και στην αξιολογική διαδικασία.

ΠΑΓΜΑΤΟΓΝΩΜΟΣΥΝΗ

Από το 2015 έως σήμερα διατάχθηκαν 37 Πραγματογνωμοσύνες.

> Την διενέργεια Πραγματογνωμοσύνης διατάσσουν οι Ανακριτικοί Υπάλληλοι, το Δικαστήριο ή ο Εισαγγελέας όταν απαιτούνται ειδικές γνώσεις για να γίνει ακριβής διάγνωση. Ο πραγματογνώμονας επιλέγεται από τον κατάλογο πραγματογνώμωνων. Στον πίνακα περιλαμβάνονται παιδοψυχίατροι και παιδοψυχολόγοι. Ελλείψει ειδικού στον κατάλογο επιλέγεται Ψυχίατρος ή Ψυχολόγος Δημόσιας Δομής. Ο διορισμένος πραγματογνώμονας υποχρεούται να δεχθεί την εντολή. Σε επείγουσες περιπτώσεις ανατίθεται προκαταρκτική πραγματογνωμοσύνη <

ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ 4620 Τεύχος Α' 96/11.06.2019 -ΤΡΙΤΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ

...όπως προκύπτει από το αρχείο μας ... ο Ψυχολόγος της Δομής διορίστηκε πραγματογνώμονας από προανακριτικές, ανακριτικές και δικαστικές αρχές... Ο ορισμός αφορούσε - την προετοιμασία του ανηλίκου για την εξέταση- την παράσταση του ψυχολόγου σε αυτή και – την κατάθεση γραπτής έκθεσης για το αναπτυξιακό στάδιο του ανηλίκου, της αντιληπτικής, γλωσσικής και μνημονικής του ικανότητας, καθώς και της ικανότητας του να διακρίνει το ψέμα από την αλήθεια...

...η διαδικασία ξεκινούσε κατά περίπτωση με την σύνταξη ατομικού αναπτυξιακού ιστορικού του παιδιού και οικογενειακού ιστορικού ... ακολουθούσε η ψυχολογική εκτίμηση και προετοιμασία του παιδιού.

...κατά την παράσταση στην διαδικασία: ο Ψυχολόγος δεν συμμετείχε στην εξέταση, δεν υπέδειχνε ερωτήσεις, ούτε τεχνικές ερωτήσεων. Προσπαθούσε όμως να διασφαλίσει διαδικασία φιλική προς τον ανήλικο.

* το Κοινοτικό Κέντρο Ψυχικής Υγείας Παιδιών και Εφήβων αποτελεί Μονάδα Ψυχικής Υγείας για παιδιά, εφήβους (0-18 ετών) και οικογένειες. Αποτελεί μέρος του ευρύτερου δικτύου Υπηρεσιών Ψυχικής Υγείας του Τομέα Ψυχικής Υγείας Παιδιών και Εφήβων και κατέχει κεντρικό ρόλο στη λειτουργία του....

>Συνεργασία με Υπηρεσίες της Δικαιοσύνης -εισαγγελικές παραγγελίες και άλλες πράξεις...

Στο πλαίσιο συνεργασίας με το νομικό σύστημα (δικαστικές αρχές, εισαγγελία ανηλίκων, αστυνομικές αρχές επιμελητές ανηλίκων, συνήγορος του Πολίτη κ.α.) οι κοινοτικές υπηρεσίες παιδιών και εφήβων δέχονται παραπομπές για διάγνωση - αξιολόγηση ή και για θεραπευτικούς σκοπούς (ψυχοκοινωνικές παρεμβάσεις).

Τα αήματα και οι παραπομπές από το δικαστικό σύστημα αφορούν παιδιά εφήβους και οικογένειες που διαμένουν στην περιοχή ευθύνης της Τομεοποιημένης Κοινοτικής Υπηρεσίας Ψυχικής Υγείας Παιδιών και Εφήβων.

Γνωμάτευση για δικαστική χρήση δίδεται μόνο κατόπιν Εισαγγελικής Εντολής <

ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ 25329 Τεύχος Β' 2289/11.06.2019

12-14
Δεκεμβρίου
2025
Αθήνα

Πανεπιστήμιο
Διεύθυνση Αττικής
Ενδοκρινολογικό Κέντρο
Ασφάλεια Κλινικής Έρευνας

ΨΥΧΙΑΤΡΙΚΟ ΔΙΚΑΣΤΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΨΥΧΟΛΟΓΟΥ σε ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΟΜΗ στην ΕΠΑΡΧΙΑ

ΣΧΟΙΝΑΡΑΚΗ ΓΕΩΡΓΙΑ
Ψυχολόγος Επιστημονικά Υπεύθυνη
* Κοινωνικό Κέντρο Ψυχικής Υγείας
Παιδιού και Εφήβου Μυτιλήνης
Πε.Δ.Υ.Ψ.Υ. 2^η ΥΠΕ Πειραιώς και Αιγαίου

Προετοιμασία Ανηλίκου από Ψυχολόγο για εξέταση από Ανακριτή

1) **Χώρος εξέτασης:** Κατάλληλο περιβάλλον φιλικό προς τα παιδιά ήσυχου, φτωχό σε ερεθίσματα, προστατευμένο από ενοχλήσεις από τρίτους / τηλεφωνα κλπ.

2) Προκαταρκτική Φάση:

α) **γνωριμία με τον εξεταστή:** [Τυπικές πληροφορίες, πως σε λένε αδελφία, σπίτι κλπ. τι σου αρέσει φίλοι, καθημερινότητα κλπ...] Εδώ γίνεται εκτίμηση της γενικής εικόνας του παιδιού. - Εξωτερική εμφάνιση και λειτουργικότητα - Νοημοσύνη - Αλληλεπίδραση - Επικοινωνία - Ψυχική και Συναισθηματική κατάσταση - Γνωστικοί μηχανισμοί (προσοχή, αντίληψη, μνήμη) - Οικογενειακό και Κοινωνικό πλαίσιο - Φόβοι - Επιθυμίες - Ευχές...

β) **σκοπός / Ρόλος Ψυχολόγου:** * *προσπαθούμε να δούμε τι γνωρίζει το παιδί για την συνάντηση. Ρωτάμε π.χ. «Τι πιστεύεις για πιο λόγο είσαι σήμερα εδώ; Τι σου έχουν πει οι γονείς σου ...» «Πως αισθάνεσαι γι αυτό...» * εξηγούμε τον δικό μας ρόλο σε αυτή τη διαδικασία: «Εγώ είμαι εδώ για να σε προετοιμάσω για την συνάντηση με την ανακρίτρια».*

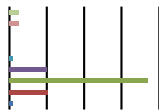
γ) **κανόνες:** *Εξηγούμε στο ανήλικο:* Σε λίγο θα συζητήσετε για αυτό που σε φέρνει σήμερα εδώ. Είναι σημαντικό σ' αυτή την συνάντηση να πεις ότι πραγματικά έγινε. Είναι πολύ σημαντικό να πεις ότι ξέρεις, ακόμα και πράγματα που μπορεί να μην σου φαίνονται σημαντικά. Δεν χρειάζεται να βιάζεσαι, αλλά ούτε να φοβάσαι. Αν κάτι δεν το κατάλαβες μπορείς να το πεις, να ρωτήσεις ή να διορθώσεις την ανακρίτρια αν κάτι δεν το πει εκείνη σωστά. Μπορείς ακόμα και να διακόψεις την συζήτηση. Η εξετάστρια δεν ήταν εκεί και δεν ξέρει πως έγιναν ακριβώς τα πράγματα ή αυτό πρέπει να της πεις ότι σκέφτεσαι αρκεί να είναι η αλήθεια. Έτσι θα μπορέσει να βοηθήσει εσένα, και να φροντίσει να μην ξανασυμβεί κάτι τέτοιο.

δ) **συναισθηματική κατάσταση του ανήλικου:** *κλείνονται ρωτάμε:* Πως αισθάνεσαι μετά από αυτή τη συζήτηση μας; Είσαι έτοιμος / έτοιμη;

Κατηγορία ΣΥΓΓΕΝΙΚΗ ΣΧΕΣΗ στον μεταναστευτικό πληθυσμό

Από τον 9/2016 έως σήμερα έγιναν 153 εκτιμήσεις μετά από Εισαγγελική Εντολή που αφορούσαν συγγενική σχέση μεταξύ ανηλίκων και ενηλίκων αναφερόμενων συγγενών. Αύξηση των εντολών παρατηρείται το 2019 καθώς ενόψει της κατάργησης του ΚΕΛΠΝΟ σταμάτησε η λειτουργία του Ψυχοκοινωνικού Κλιμακίου το οποίο αναλάμβανε την διαδικασία αυτή. Μέχρι την λήψη καθηκόντων του Ψυχοκοινωνικού Κλιμακίου του ΕΟΔΥ στο Κέντρο Υποδοχής και Ταυτοποίησης Λέσβου οι <Συγγένειες> διενεργούνταν από τον Ψυχολόγο Δημόσιας Δομής (Κο.Κε.Ψ.Υ.Π.Ε.).

Μια απαιτητική διαδικασία με μεγάλη ευθύνη καθώς πρόκειται συχνά για πολύ μικρά παιδιά.

Η εκτίμηση βασίζεται σε στοιχεία από το κοινό οικογενειακό ιστορικό των εξεταζομένων τα οποία συλλέγονται ατομικά και διασταυρώνονται από την παρατήρηση της μεταξύ τους οικειότητας σε κοινή συνεδρία, από την εκτίμηση του εξελικτικού επιπέδου του ανήλικου και την ψυχολογική εκτίμηση του ενήλικα.

Στατιστικά στοιχεία

	Εισαγγελικές Εντολές	Ψυχολογική Εκτίμηση	Φύλλο αρρεν	Θήλυ	Έλληνες	Μετανάστες / Πρόσφυγες (Συγγένεια)
2015	12	12	2	10	12	0
2016	34	34	20	14	29	1
2017	37	37	19	18	25	12
2018	67	100	59	41	46	54
2019	129	153	90	63	21	132
2020	45	50	36	14	15	35
2021	51	51	35	16	23	28
2022	64	64	34	30	35	29
2023	27	27	15	12	18	9
2024	39	39	27	12	19	20
2025	29	29	19	10	16	13
	506	595 παιδιά	356	240	259	337
						=153 αφορούσε συγγενική σχέση

Ηθικά και Δεοντολογικά Διλήμματα

* *Ο ρόλος του Κλινικού Ψυχολόγου εστιάζει στην ανάπτυξη θεραπευτικής σχέσης με τον ασθενή. Δεσμεύεται από το απόρρητο και στοχεύει στην συμμαχία και τους κοινούς θεραπευτικούς στόχους.*

* *Ο ρόλος του Ψυχολόγου που συνεργάζεται με υπηρεσίες της Δικαιοσύνης, έχει δικανικό χαρακτήρα. Εστιάζει στο συμφέρον του κοινωνικού συνόλου και δεν δεσμεύεται από το απόρρητο.*

> *Σημαντική η διατήρηση ξεκάθαρων υπηρεσιών από τον Ψυχολόγο. Να μην διαταράσσεται ο ρόλος του Κλινικού Ψυχολόγου από Εισαγγελικές Παραγγελίες και άλλες Δικαστικές πράξεις, οι οποίες οδηγούν σε διαταραχή της θεραπευτικής σχέσης.*

Πραγματογνωμοσύνη Παραπέμπουσα Αρχή:

Προανακριτικό Γραφείο
Υποδ/σης Ασφαλείας Μυτιλήνης = 9

Προανακριτικό Γραφείο
Πρωτοδικείου Μυτιλήνης = 4

Ανακριτικό Γραφείο
Πρωτοδικείου Μυτιλήνης = 24

Αφορούσαν :

- παραμέληση/κακοποίηση 7
- ενδοοικογενειακή Βία 4
- προσβολή γενετήσιας αξιοπρέπειας 21
- σεξουαλική κακοποίηση 5

Η δυσκολία να υπάρξουν ξεκάθαρες υπηρεσίες από τον Ψυχολόγο Δημόσιας Δομής αφορά και εδώ κυρίως την υποστέλεξη των Δομών αλλά και τις αυξανόμενες ανάγκες για υπηρεσίες τόσο κλινικές όσο και δικαστικές

Βιβλιογραφία: Γιαννοπούλου Ι., Δουζένης, Α. Λύκουρας, Α., (2010), *Ψυχιατροδικαστική Παιδιών και Εφήβων*, εκδόσεις Πασχαλίδης Θεμέλη Ο. (2014). Τα παιδιά καταθέτει. Εκδόσεις Τόπος
Μπάκας Α. (2009) *Κλινική Ψυχιατρική και Δικαστική Ψυχιατρική Όμοιότητες και Διαφορές*, Ψυχιατρική 20:262-270
Κοσταλής, Α., (2013), *Δικαστική Ψυχολογία*, Νομική Βιβλιοθήκη
Boemer K. (1987), *Das psychologische Gutachten*, Psychologie Verlags Union
Konrad N. (1997) *Leitfaden der forensisch-psychiatrischen Begutachtung*, G.T. Verlag Stuttgart
Bliesener Th., Lösel F., Dahle K.P. (2024) *Lehrbuch Rechtspsychologie*, Hogrefe Verlag, Bern.

12-14
Δεκεμβρίου
2025
Αθήνα

Πανεπιστήμιο
Δυτικής Αττικής
Ευρωπαϊκό Κέντρο
Αναγκών Εξέλιξης

